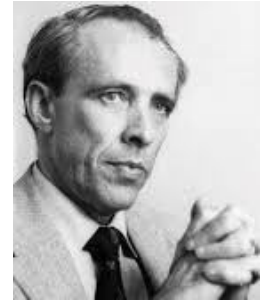

Heder och tack, Gunnar Wessman!

En för Värmland mycket betydelsefull man, Gunnar Wessman, gick ur tiden den 19 februari 2019. På 70-talet räddade han Uddeholmsbolaget från konkurs genom kloka finansiella lösningar och, framför allt, genom att införa ett modernt ledarskap i det gamla bruksföretaget.

Gunnar Wessman är den person som betytt mest för mig i mitt yrkesliv eftersom han inspirerade mig till att vara mig själv och använda mina inneboende resurser fullt ut på ett kreativt sätt.

Det började med att jag som ung göteborgare blev anställd på UHB:s huvudkontor 1970 och fick uppleva en helt ny värld med bruksmentalitet och djupt rotade traditioner. Mina arbetsuppgifter var att göra produktkataloger och marknadsföra stål. Efter andra världskriget hade svenskt stål varit en eftertraktad exportvara och det fanns inget behov av att krusa kunderna, men nu hade sötebrödsdagarna börjat klinga av. Attitydförändringar är aldrig lätt och när nu en icke-tekniker kom och pratade reklam och försäljning med bergsingenjörerna blev reaktionen: "Vårt stål är så fint att det inte behöver säljas, det skall köpas!"

I januari 1975 började jag på Utbildningsavdelningen och gu' så roligt vi hade! Kurser av alla de slag, ledarskapsseminarier och massmediaträning – företagsutveckling när den är som bäst! I maj samma år drabbades det gamla bolaget med sina 12 000 anställda av Det Moderna Ledarskapet och jag fick vara med om en fascinerande omvälvning som blev starten på mitt liv som pionjär och eldsjälspyroman.

Sedan 1668 hade UHB haft en brukspatron som chef, men nu gjorde man "patron ur" och in på scenen kom Gunnar Wessman med en helt annan och modern syn på hur företag skall drivas. Kulturkrocken blev total. Ett oväntat inslag i den processen var det märkliga lismandet och svansandet av de höga direktörer som vi dittills hade haft sådan respekt för. Lodenrockarna och de svarta portföljerna försvann och ersattes av ledig klädsel utan slips och kaffet byttes ut mot tedrickande – allt för att behaga den nye "patronen". Men under den patetiska ytan fanns 300 års grundmurat motstånd mot förändringar, särskilt när det gällde den hierarkiska maktfördelningen och företagskulturen.

Omställningen skedde alltså inte utan våndor. Gunnar Wessman slet ont i sin roll som kulturutmanande VD och tog till alla tänkbara metoder för att skynda på övergången. En av de mer udda var att utnämna mig och en till på utbildningsavdelningen till "organisatoriska hovnarrar". Det skrevs in i våra befattningsbeskrivningar att vi skulle använda minst fem procent av arbetstiden till att skoja med bolagets höga chefer. Syftet var naturligtvis att få bruksmentaliteten att krackelera och då är humorn är ett fantastiskt vapen – särskilt mot dem som ingen har.

Vårt hovnarreri drabbade självklart även den högste chefen. Uddeholm var på den tiden en koncern med stål, skog, skogsindustri och kemi. Dessutom hade man en egen järnväg, NKLJ, och där fick vi tag i en skylt med texten "Livsfarlig ledning" som vi satte upp ovanför Gunnar Wessmans dörr. Sedan tog vi en bild när han stod och läste den och utlyste en pratbubblätävling i personaltidningen Udden. Det vinnande bidraget blev: "Jag har väl inte watt för voltsam?!"

Under några dramatiska år förändrades ledarskapet i det gamla företaget och så här i efterhand kan man konstatera att det var i elfte timmen. I slutet av 70-talet gick

Uddeholmsbolaget nämligen så dåligt att konkursen inte var långt borta. Men Staten sköt till 600 miljoner kronor och tack vare de pengarna och Gunnar Wessmans kulturrevolution kunde koncernen leva vidare av egen kraft.

Efter ett par år gick vår uppskattade utbildningschef, Stig Hedéen, över till skogsnäringen och jag blev uppkallad till Gunnar Wessman som ställde frågan: "Vill du ta över ansvaret för den koncerngemensamma utbildningen?" Jag blev helt paff och var tvungen att vända mig om och se om det stod någon bakom mig, men det var faktiskt mig han menade. Mina meriter för att bli en så viktig chef var inte imponerande – jag hade läst latin i fyra år tills någon berättade att ingen talade det längre och då gick jag hem.

Självklart blev jag smickrad över förtroendet och mina föräldrar blev väldigt stolta över sonens karriärkliv, men efter några månader insåg jag att detta inte var min mission. I stället för att jobba med människor fick jag sitta med andra chefer på byxbaksnötande sammanträden. Titel och lön i all ära, men jag konstaterade helt sonika att jag inte hade mitt liv till detta så jag samlade min personal och bad dem: "Rädda mig!"

Vi samlade våra tankar och drömmar och kom fram till att vi helst ville jobba med kreativitet och samarbete. Och så bestämde vi oss för att starta ett företag, KRESAM, för att sälja våra tjänster på marknaden.

Att bilda ett fristående bolag av Uddeholmskoncernens utbildningsavdelning är ingenting man gör utan att fråga först. Gunnar Wessman visade sig vara en inspirerande och storsint VD och när jag berättar den här sannsagan på mina seminarier är det knappt folk tror mig. Han blev väldigt förtjust över vårt initiativ och föreslog att vi skulle sitta kvar vid skrivborden och driva vårt företag parallellt med jobbet som utbildare. Så vi kompletterade tjänstetelefonerna med en kresamtelefon och svarade när det ringde. På så sätt blev vi tillgängliga 200% varje dag, påstod Gunnar Wessman. "Och när ni får ett konsultuppdrag så stämplar ni ut, åker iväg och gör jobbet, kommer hem och fakturerar kunden och så stämplar ni in igen. På så sätt förlorar ni inga inkomster." Han gav oss trygghet och frihet på samma gång! Efter något år sade han: "Jag ser att det blir mer och mer att göra i KRESAM och det gläder mig! Om ni inte hinner med uddeholmsjobbet så hyr vi in folk till det för er framtid är viktigare!" Vilken härlig inställning hos en chef! Under alla de år jag jobbat som konsult i olika organisationer har jag inte stött på någon så uttalat människovänlig personalpolitik som den vi fick avnjuta i Uddeholmsbolaget.

Och det är alltså tack vare Gunnar Wessman som jag i över fyrtio år ställt till med banbrytande samhällsutveckling och oförtrutet fortsätter att jobba som eldsjälspyroman och agent i Underlättelsetjänsten så att andra människor också får chansen att bli den bästa versionen av sig själva.

Heder och tack till denna enastående man! Gunnar Wessman är en av de personer som jag beundrar mest och jag kommer att sakna honom mycket, men han kommer alltid att leva i mitt hjärta!

Ängåsen den 20 februari 2019

Bengt Gustavsson, heltidspassionär
070-5484605; bengt@kresam.se